

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ АКТАНЫШБАШ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ**

423740, Актаныш авылы,
Лесная ур.,
2 нчэ йорт. Тел 3-44-39
Email: akt.aktbash@yandex.ru

**АКТАНЫШБАШСКИЙ СЕЛЬСКИЙ
ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
АКТАНЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

423740, село Актаныш, ул. Лесная,
дом 2. Тел 3-44-39
Email: akt.aktbash@yandex.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

№7

08.02.2022 ел

**Актаныш муниципаль районны Актанышбаш авыл жирлегендә 2022-2024
елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасы турында**

«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 24.07.2007 ел, № 209-ФЗ Федераль законны, "Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында" 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын үтәү йөзеннән, Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру максатларында Актанышбаш авыл башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. "2022-2024 елларга Актанышбаш авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү" программасын расларга (Приложение № 1).
2. Әлеге каарны Актаныш муниципаль районның рәсми сайтында бастырырга: <http://aktanysh.tatarstan.ru> һәм Татарстан Республикасы хокукий мәгълүмат рәсми порталында.
3. Әлеге каарның үтәлешен үзем контрольдә тотам.

Башкарма комитет житәкчесе

Г.Р.Маликов

1 нче күшымта
карарына
Актанышбаш авылы
шәһәр статусын
№7, 08.02.2022

**Актанышбаш авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү
программасы**

Актаныш муниципаль районы

Программаның исеме: "Актанышбаш авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасы»	Программаның исеме: "Актанышбаш авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасы»
Программаның заказчысы: Актанышбаш авылы башкарма комитеты.	Программаның заказчысы: Актанышбаш авылы башкарма комитеты.
Программаны эшләүчеләр: Актаныш муниципаль районы Актанышбаш авылы башкарма комитеты.	Программаны эшләүчеләр: Актаныш муниципаль районы Актанышбаш авылы башкарма комитеты.
Программаның нигезе: "Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында «24.07.2007 №209-ФЗ ФЗ һәм» Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында "2010 елның 21 гыйнварындагы 7-TP3 номерлы Татарстан Республикасы Законы	Программаның нигезе: "Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында «24.07.2007 №209-ФЗ ФЗ һәм» Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында "2010 елның 21 гыйнварындагы 7-TP3 номерлы Татарстан Республикасы Законы
Программаның максатлары: - Актанышбаш авыл жирлеге буенча кече һәм урта бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру	Программаның максатлары: - Актанышбаш авыл жирлеге буенча кече һәм урта бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру
- жирлек халкының икътисадый күтәрелеше һәм мәшгульлеге проблемаларын кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү хисабына хәл итү	- жирлек халкының икътисадый күтәрелеше һәм мәшгульлеге проблемаларын кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү хисабына хәл итү
Программаның Бурычлары: 1.Актанышбаш авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү инфраструктурасын үстерү;	Программаның Бурычлары: 1.Актанышбаш авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү инфраструктурасын үстерү;

1. Программаның Бүлекләре:

- 1.Актанышбаш авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлек торышына Анализ
2. Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны программа ысууллары белән чишу кирәклеген нигезләү.
- 3.Программаның социаль-икътисади эффективлыгын көтөлгән бәяләү.
- 4.Эшкуарлык эшчәнлегенән өстенлекле төрләре.
- 5.Программаның төп чаралары эшләнгән юнәлешләр
- 6.Программаны тормышка ашыру механизмы.
- 7.Актанышбаш авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасының төп чаралары.

Актанышбаш авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкның торышына анализ.

Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү-хужалык итүнен базар системасының аерылгысыз элементы. Алга киткән базар икътисады булган илләрдә кече эшкуарлык-дәүләт икътисадының нигезе, хужалык үсешенең двигателе, чөнки ул теләсә кайсы жәмғияттең эшлекле тормышының ин динамик һәм сыйылмалы формасы.

Хужалык итүнен базар системасы шартларында кече һәм урта эшкуарлыкның аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

selfz-үзен бай һәм лаеклы яшәү дәрәжәсен тәэмин итүче һәм гражданлык жәмғияттенең төп тотрыклыландыручы политик көче булган урта сыйныф өлешен арттыру;

секторда кече һәм урта эшкуарлык яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциалга ия булу, эшсезлек дәрәжәсен һәм жәмғияттә социаль киеренелекне киметү;

ижтимагый психологияне һәм төп халыкның тормыш юнәлешләрен үзгәрту;

кече һәм урта эшкуарлыкның житештерү структурасын тиз үзгәрту, яңа технологияләр һәм фәнни эшләнмәләр булдыру һәм куллану сәләте.

Шуна бәйле рәвештә ТР Актаныш районы Актанышбаш авыл жирлеге буенча Кече эшмәкәрлекне үстерү программасын эшләү һәм тормышка ашыру зарурлыгы туа.

Өлеге Программа «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 24.07.2007 ел, №209-ФЗ һәм «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 21.01.2010 ел, №7-ТРЗ Татарстан Республикасы Законы нигезендә эшләнгән.

Безнең жирлектә бүген бизнесны актив үстерү өчен барлык ресурслар да бар, ул Россия Федерациисе Хөкүмәте, Татарстан Республикасы һәм Актанышбаш авыл жирлеге Актаныш жирле үзидарә органының максатчан сәясәтә аркасында нык үсә. 2022 елның 1 гыйнварына кече эшмәкәрлек түбәндәге курсәткечләр белән характеристана:

№ п/п үлчәү берәмлеге курсәткечл әренең исеме 2022 2023 хисап отчет	№ п/п үлчәү берәмлеге курсәткечләренең исеме 2022 2023 хисап отчет	№ п/п үлчәү берәмлеге курсәткечл әренең исеме 2022 2023 хисап отчет			
2024 елгы хисап	2024 елгы хисап	2024 елгы хисап	2024 елгы хисап	2024 елгы хисап	2024 елгы хисап

11	11	11	11	11	11
1 Актанышба ш авыл жирлеге буенча теркәлгән кече предприяти еләр саны берәмлек.	1 Актанышбаш авыл жирлеге буенча теркәлгән кече предприятиеләр саны берәмлек.	1 Актанышба ш авыл жирлеге буенча теркәлгән кече предприяти еләр саны берәмлек.	1 Актанышба ш авыл жирлеге буенча теркәлгән кече предприяти еләр саны берәмлек.	1 Актанышба ш авыл жирлеге буенча теркәлгән кече предприяти еләр саны берәмлек.	1 Актанышба ш авыл жирлеге буенча теркәлгән кече предприяти еләр саны берәмлек.
11 11 Шулардан: 2 авыл хужалығы берәмлек 3 3 3 Сәүдә һәм жәмәгать туклануы ЕД 3 3 3	11 11 Шулардан: 2 авыл хужалығы берәмлек 3 3 3 Сәүдә һәм жәмәгать туклануы ЕД 3 3 3	11 11 Шулардан: 2 авыл хужалығы берәмлек 3 3 3 Сәүдә һәм жәмәгать туклануы ЕД 3 3 3	11 11 Шулардан: 2 авыл хужалығы берәмлек 3 3 3 Сәүдә һәм жәмәгать туклануы ЕД 3 3 3	11 11 Шулардан: 2 авыл хужалығы берәмлек 3 3 3 Сәүдә һәм жәмәгать туклануы ЕД 3 3 3	11 11 Шулардан: 2 авыл хужалығы берәмлек 3 3 3 Сәүдә һәм жәмәгать туклануы ЕД 3 3 3
3 кеше шәхси эшқуарлар ы буларак теркәлгән физик затлар саны.	3 кеше шәхси эшқуарлары буларак теркәлгән физик затлар саны.	3 кеше шәхси эшқуарлар ы буларак теркәлгән физик затлар саны.	3 кеше шәхси эшқуарлар ы буларак теркәлгән физик затлар саны.	3 кеше шәхси эшқуарлар ы буларак теркәлгән физик затлар саны.	3 кеше шәхси эшқуарлар ы буларак теркәлгән физик затлар саны.

Таблицада китерелгән мәгълүматлардан күренгәнчә, төп курсәткечләр динамикасы тотрыкли уңай динамикага ия.

2. Кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны программа ысуллары белән чишу кирәклеген нигезләү

Хәзергә вакытта Актанышбаш авыл жирлегендә кече эшмәкәрлек шактый нык позициядә торуга карамастан, кайбер проблемалар хәл итеп мәгән булып кала.

Жирлеккә кече һәм урта эшқуарлык субъектлары эшчәнлеген үстерүне тоткарлаучы факторлар булып тора:

- инвестиция ресурсларына көрү кыенлыгы, кредит ресурсларына көрү авыр булган фонда үз финанс чарапарының булмавы;

-гамәлдәге законнардагы үзгәрешләр түрүнда Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына житәрлек мәгълүмат житмәү, административ киртәләр һәм эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырганда хакимият органнарының тәгәл регламентлары булмау;

Эшкуарлык эшчәнлеге субъектлары тарафыннан караплар кабул итүне һәм тормышка ашыруны таләп итүче проблемалар:

-кече һәм урта эшкуарлык субъектларының югары булмаган социаль җаваплылыгы;

Актанышбаш авыл җирлегендә булган каршылыкларны жину һәм кече һәм урта эшкуарлыкны алга таба үстерү бары тик мәгълүмати, мәгариф, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм күрсәтү, эшлекле элементләр һәм кооперацияләр жайга салу, шулай ук башка аспектларда ярдәм күрсәтү юлы белән урыннарда аның үсеше өчен уңайлы шартлар тудыру буенча максатчан эш нигезендә генә мөмкин. алар эшкуарларда булырга мөмкин. Программа җирле хакимият органнарының, шулай ук дәүләтнеке булмаган оешмаларның тырышлыгын берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

3. Программаның социаль-икътисади эффективлыгын көтелгән бәяләү

Программа Актанышбаш авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне алга таба үстерү өчен уңай шартлар тудыруга юнәлдерелгән чараплар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү ярдәм итәчәк:

- җирлекнәң икътисадый һәм социаль тотрыклылыгының мөһим элементларының берсе буларак кече һәм урта эшкуарлык булдыруга һәм аның тотрыкли эшчәнлегенә стимул бирә торган уңайлы икътисадый мохит формалаштыру;
- кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү темпларын арттыру, эшчәнлек өлкәләрен киңәйтү һәм кече һәм урта предприниеләрне икътисадый нығыту;
- мәшгульлекнәң өстәмә мөмкинлекләре барлыкка килү, кече һәм урта эшмәкәрлектә эшләүче хезмәткәрләрнәң хезмәт хакы дәрәҗәсен күтәрү;
- конкуренциягә сәләтле продукция һәм җирле производство хезмәтләре белән товар базарын туендыру;

4. Эшкуарлык эшчәнлегенә өстенлекле тәрләре.

Жирлек халкының тормышын яхшыртуга юнәлдерелгән тотрыкли икътисади үсешне тәэмин итү максатларында эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле тәрләре билгеләнде:

- авыл хужалыгы продукциясе житештерү;
- халыкка көнкүрәш хезмәте күрсәтү;
- социаль хезмәт күрсәтү өлкәсе;

5. Программаның тәп чараплары эшләнгән юнәлешләр

1. Кече һәм урта эшкуарлыкны нәтижәле үстерү өчен хокукий базаны камилләштерү һәм административ киртәләрне киметү.
2. Кече һәм урта эшкуарлыкка мәгълүмати-консультацион ярдәм.
3. Актанышбаш авыл җирлегендә эшкуарның уңай имиджын һәм кече һәм урта эшкуарлык түрүнда жәмәгатьчелек фикерен формалаштыру.
4. Кече һәм урта эшкуарлык өчен квалификацияле кадрлар әзерләү.
5. Яшьләр һәм эшсезләрнәң эшкуарлык инициативасын хуплау һәм стимуллаштыру.

6. Кече һәм урта эшкуарлық субъектлары, шулай ук хакимият органнары белән кече һәм урта эшкуарлық субъектлары арасында партнерлық мәнәсәбәтләрен урнаштыруга ярдәм итү.

6. Программаны тормышка ашыру механизмы

Актанышбаш авыл башкарма комитеты программасы белән идарә итү	Актанышбаш авыл башкарма комитеты программы белән идарә итү
Программаны финанслау бюджеттан тыш чыганаклар, Актанышбаш авыл җирлеге Кече һәм урта бизнес субъектларының үз акчалары	Программаны финанслау бюджеттан тыш чыганаклар, Актанышбаш авыл җирлеге Кече һәм урта бизнес субъектларының үз акчалары
Актанышбаш авыл башкарма комитеты программасының төп башкаручылары	Актанышбаш авыл башкарма комитеты программының төп башкаручылары
Актанышбаш авыл җирлеге Советы программасының үтәлешен тикшереп тору	Актанышбаш авыл җирлеге Советы программының үтәлешен тикшереп тору

Үсеш программының төп чарапары Актаныш муниципаль районы Актанышбаш авыл җирлегендә кече һәм урта эшкуарлык №

Чарапар исемлеге финанслау Чыганагы

1. Кече эшкуарлыкны нәтижәле үстерү өчен хокукый базаны камилләштерү һәм административ киртәләрне киметү
1 эшкуарлык өлкәсендә норматив-хокукый база булдыру кече эшмәкәрлеккә финанслаудан башка ярдәм иту буенча нәтижәле оештыру һәм башка чарапар уздыру
2 кече эшкуарлык үсесенә комачаулыг торган административ киртәләрне бетерү. Контроль-рөхсәт итү практикасын оптимальләштерү юлы белән район хезмәтләре эшчәнлегенең төгәл, ачык регламентын булдыру, сорау алына торган документларның тулы исемлеген һәм аларны һәр этапта карап тикшерүнен конкрет срокларын күрсәтеп, дәүләт, кулланучылар һәм эшмәкәрләрнең мәнфәгатьләрен яраштыруны тәэммин итү, шул исәптән: жири кишәрлекләрнен милеккә (арендага) рәсмиләштерү, төзелешкә һәм реконструкцияләүгә проект документларын карау, элмә такталарга рәхсәтләрне рәсмиләштерү һәм реклама мәгълүматлары, биналарны торактан торакка күчерү һәм киресенчә, биналарны яңадан планлаштыруга рәхсәтләрне рәсмиләштерү б. б.
3 коррупциягә каршы чарапарны камилләштерүгә, эшкуарларның коррупция фактларына каршы торуларын арттыруга, бизнес алып баруның этик дәрәҗәсен күтәргә, финанслаудан башка кече эшкуарлык субъектларының хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклауга юнәлдерелгән тәкъдимнәр әзерләү
2. Эшкуарлыкны инновацион үстерү (инфраструктурны үстерү, инновацион потенциалны гамәлгә ашыру, яшьләрне инновацион процесска җәлеп итү)
1 яшьләрне эшкуарлыкка җәлеп итүгә ярдәм итүче чарапар комплексын уздыру, шул исәптән укыту, мәгълүмати тәэммин итү. Яшьләрне эшкуарлык эшчәнлегенә тарту. ТР бюджеты яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсен өлешчә хәл итү
3. Кече эшкуарлык субъектларына финанс-кредит һәм мәлкәти ярдәм курсәтү
1 кече эшмәкәрлек субъектларына дәүләт ярдәме кысаларында чарапарны гамәлгә

ашируда федераль һәм республика дәүләт хакимияте структураларына булышлык курсаты. Эшкуарлыкны финансамыйча үстерүгә юнәлдерелгән федераль һәм республика программаларында катнашучы кече эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру

2 Инвестицион проектларны ғамәлгә аширу өчен инвесторлар әзләүдә кече эшмәкәрлек субъектларына ярдәм итү

Кече эшмәкәрлек субъектларының потенциаль инвесторлар белән хезмәттәшлеген оештыру, кече эшмәкәрлек субъектларының инвестицион проектларын ғамәлгә аширу өчен банк финансавын һәм шәхси капиталын жәлеп итү

Финанслау юк

3 Актанышбаш авыл жирлегендә кече эшмәкәрлек субъектларына Актаныш муниципаль районы икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында жир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү урыннары белән тәэммин итү, шәһәр икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында Кече предприятиеләрне жир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәэммин итү, районда үткәрелә торган тендерлар, финансамыйча аукционнар турында эшмәкәрләрнең мәгълүматлылыгын арттыру.

4 кече эшкуарлык субъектларын муниципаль заказны үтәүгә жәлеп итү һәм стимуллаштыру

Кече эшкуарлык субъектларын финансамыйча муниципаль заказлар буенча конкурсларда һәм аукционнарда катнашуга жәлеп итү һәм стимуллаштыру

4. Кече эшмәкәрлеккә мәгълүмати-консультациян ярдәм

1 районда кече эшмәкәрлеккә ярдәм һәм аны үстерү өлкәсендә үткәрелә торган чараларны мәгълүмати яктан тәэммин итү. Кече һәм урта бизнес вәкилләренең эш тәжрибәсен оештыру һәм тарату. Финанслау юк

2 районның кече эшмәкәрлек субъектлары, жирле үзидарә органнары катнашында "түгәрәк" өстәлләр, семинарлар, конференцияләр үткәру;

Кече эшкуарлык субъектларының һәм жирле үзидарә органнарының үзара хезмәттәшлеген жайга салу, эшкуарлыкны үстерүнен актуаль мәсьәләләрен яктыру һәм аларны чишү турында уртак тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр эшләү. Финанслау юк

5. Эшкуарның үңай имиджын һәм кече эшкуарлык турында жәмәгатьчелек фикерен формалаштыру

1

Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясе территориясендә уздырыла торган күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә, конкурсларда катнашуга кече эшкуарлык субъектларын жәлеп итү, эшмәкәрлек эшчәнлегенең иң яхшы субъектлары эшенең алдынгы тәжрибәсен тарату, кече һәм урта бизнесның ролен һәм әһәмиятен финансамыйча пропагандалау

6. Кече эшкуарлык өчен квалификацияле кадрлар өзөрләү

1 Белем бирү программаларын үткәру, шул исәптән квалификация күтәрү, бер тапкыр лекцияләр, стажировкалар, эшкуарларның белемен арттыру семинарлары
Финанслау юк

2

Кече эшмәкәрлек мәсьәләләре буенча законнар үзгәругә бәйле рәвештә ғамәли семинарлар үткәру сәүдә, көнкүреш һәм башка хезмәтләрне финансамыйча күрсәткәндә хокук бозуларны булдырмау максатларында кече эшмәкәрлек субъектларына законнардагы үзгәрешләр турында хәбәр итү

3 эшмәкәрләргә социаль-хезмәт мөнәсәбәтләре, хезмәтне саклау мәсьәләләре буенча

методик һәм гамәли ярдәм күрсәту хезмәт законнары өлкәсендә эшмәкәрлек структураларының белемнәрен финанссламыйча арттыру

7. Яшьләр һәм эшсезләрнең эшкуарлык инициативасын хуплау һәм стимуллаштыру
1 эшмәкәрлек субъектларының югары уку йортлары һәм мәшгульлек үзәкләре белән хезмәттәшлеген оештыру яшьләрнең эшкуарлык эшчәнлеген стимуллаштыру, финанслаудан башка эшкә урнашу проблемаларына юлыккан гражданнарның эш белән тәэмин ителүенә ярдәм итү

2 Эшкуарлык эшчәнлеге нигезләре буенча индивидуаль консультацияләр үткәру бизнесны финанссламыйча алып бару нигезләре турында хокукуй грамоталылыкны һәм мәгълүматлылыкны арттыру

3 Чаралар ярдәм курсәту буенча яңа эш башлаучы эшмәкәрләргә – Лизинг-Грант Ярдәме эшмәкәрлек инициативасы яшьләр булдыру, үз бизнесын ТР Бюджетына

8. Стимуллаштыру, эшкуарлык үсеше торак-КОММУНАЛЬ хужалык өлкәсендә

1 кадрлар Өзәрләү торак-КОММУНАЛЬ хужалык өлкәсендәге кадрларның квалификациясен Күтәрүгә, шул исәптән, эшкуарлар үз эшчәнлекләрен торак-КОММУНАЛЬ хужалык өлкәсендә Башка финанслау